



Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta	BcA. Petra Karamanová
Studijní program	Multimédia a design
Specializace	Reklamní fotografie
Forma studia	prezenční
Akademický rok	2024/2025
Název diplomové práce	Malí živočichové ve fotografii, Denní mléko, Tvor
Oponent diplomové práce	MgA. Nikola Tláškalová

Zásadním a dlouhodobým tématem v tvorbě i životě studentky Petry Karamanové jsou zvířata, láska k nim a starost o ně. Proto není překvapením, že všechny části své diplomové práce věnovala Petra právě jim.

V textové části práce se autorka zaměřila na ta nejmenší z nich, často přehlížená nebo nechtěná – přitom však tolik důležitá pro fungování celého ekosystému. Název práce je trochu neurčitý, Petra však hned v úvodu definuje, kterým malým živočichům se v textu bude věnovat. Tedy především hmyzu, pavoukům, plazům a malým hlodavcům.

Velmi zajímavý je historický exkurz do dějin umění. Připomíná, jak malíři, iluminátoři a sochaři využívali zobrazení hmyzu a jiných drobných tvorů jako nositele symbolů nebo jako ukázkou své technické zručnosti.

Zvažovala jsem, zda není v práci nadbytečná kapitola věnovaná vědecké ilustraci, která byla povětšinou vytvářena bez výraznějšího autorského přesahu a svým charakterem tedy poněkud vybočuje z jinak konzistentního zaměření autorky na konceptuálně pojatá díla. Nakonec ale souhlasím s tím, že stručná zmínka o tomto žánru má v textu své opodstatnění – především v kontextu historické návaznosti na fotografii 19. století.

V hlavní části textu se studentka věnuje současným fotografickým dílům, která intuitivně rozděluje do kapitol podle kontextu a vizuality. Chtěla bych přitom vyzdvihnout především autorčinu schopnost analyzovat představená díla i ochotu navázat přímý dialog s tvůrci, jejichž komentáře do textu připojila.

Pro zajímavost bych ještě autorce ráda doporučila Imperialistickou snídani (Emilu a mouchy) Mikuláše Medka a Parazity Doroty Sadovské.

Petře se podařilo upřít naši pozornost k drobným tvorům, kteří jsou součástí našeho každodenního života a pravděpodobně také většiny fotografií. Pokud je jim věnována bližší pozornost, ve fotografiích se stávají nositelem významů, v životě pak uvědomění si neviditelného světa, který si zaslouží naši pozornost a péči, neboť je významnou součástí křehkého systému, ve kterém žijeme. A pokud ho budeme přehlížet, nezničíme podmínky pro život jen čmelákům a mouchám, ale především sami sobě.

V praktickém tvůrčím výstupu se Petra zaměřuje na větší zvířata, přičemž si volí technicky i eticky náročný úkol – vstoupit do prostředí velkochovu, a to bez předsudků, s cílem hledat „rovnováhu mezi respektem a starostlivostí, která se jim poskytuje, a omezeními, které jim tento svět klade.“ Její přístup je pozorný, citlivý a hluboce lidský.

Petře se daří nacházet poetiku v prostředí, kde bychom ji nečekali. Sleduje jemné detaily a proměnu světla – to hezké, co kolem sebe mohou krávy pozorovat a co mohou zažívat v jediné realitě, kterou znají. Snad i v tom nachází divák útěchu a naději, že tu zvířata mohou prožít důstojný život.

Na první pohled není ve fotografiích zřejmé měřítko a tedy ani to, že se autorka nachází v prostředí velkochovu. Mohou nám to prozradit detaily prostoru a také absence barvy trávy, kterou si s kravami nevyhnutelně spojujeme.

Autorčin pohled do tohoto prostředí je v celkovém vyznění výjimečný – je poetický, přitom není romantizující ani patetický. Umožňuje nám téma nahlédnout bez toho, aniž by šokoval nebo moralizoval, vede spíše k uvědomění než k odsudku. Z fotografií je cítit upřímnost a otevřenost, se kterou autorka do prostoru vstupuje. Odráží se v nich její láska ke zvířatům a přenáší se dále na diváka.

Kniha Tvor je vyústěním autorčina soužití se zvířaty, které pravidelně a se samozřejmostí zaznamenává.

Snímky vznikaly při každodenních aktivitách – v útulku, kde Petra během studia pracovala, ve volné přírodě, doma. Zachycují zvířata malá i velká, divoká i domestikovaná, jejich zrození i smrt. Tvoří obraz o životě, jeho cyklech, o soužití všech živých tvorů, kteří jsou si na světě rovni.

Červený přebal knihy nás přiměje zpozornět, slouží však právě jen k tomuto účelu. Upoutá naši pozornost a samotné černobílé fotografie nám poté nechávají prostor pro vlastní prožitek. Dojem autenticity posiluje vložená dvoustrana s poznámkami, které si autorka v průběhu fotografování a práce na knize dělala a pravděpodobně je chtěla později doplnit nebo rozepsat. Nakonec je však nechala v surové podobě, která dobře koresponduje s vizuálním rytmem knihy.

Petra sleduje zvířata s respektem, empatií a pozorovatelskou citlivostí. Vytvořila tak obsahově i formálně krásnou knihu, kterou je radost listovat.

S ohledem na vše výše zmíněné a jen drobné připomínky navrhuji všechny části práce hodnotit jako výborné.

Závěrečné hodnocení diplomové práce*A – výborně.....

V Praze dne 5. 6. 2025

.....
podpis oponenta diplomové práce

* Pro hodnocení použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------